

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет дошкільної освіти та музичного мистецтва
Кафедра музичного мистецтва

ДАРИНА ЧАМАХУД, ОКСАНА ЮРЧУК

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

***ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ
ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ОСНОВИ МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ:
СОЛЬФЕДЖІО»***

**для здобувачів
освітньо-професійної програми Середня освіта (Музичне мистецтво)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Луцьк, 2025

УДК 781.2:378.147.091.3-051:78](075.8)(083.13)

Розглянуто на засіданні кафедри музичного мистецтва КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол №1 від 26.08.2025 р.)

Ухвалено науково-методичною радою КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол №1 від 28.08.2025 р.)

Рецензенти:

Новакович М. О. – доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичної медієвістики та україністики Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка.

Зарицька А. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, гарант ОПП Середня освіта (Музичне мистецтво) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, голова циклової комісії методики музичної освіти та вокально-хорової підготовки фахового педагогічного коледжу КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Чамахуд Д. В., Юрчук О. М. Методичні рекомендації щодо проведення обов'язкового освітнього компонента «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» [Електронне видання] : методичні рекомендації для здобувачів освіти освітньо-професійної програми Середня освіта (Музичне мистецтво) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Луцьк : КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, 2025. 38 с.

Методичні рекомендації щодо проведення обов'язкового освітнього компонента «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» містять навчально-методичні матеріали, спрямовані на формування у здобувачів освіти базових музично-теоретичних знань і практичних навичок з музичної грамоти, інтонування, сольфеджування, розвитку ладового, ритмічного та гармонічного слуху, а також запису музичного диктанту. Зміст рекомендацій охоплює основні елементи музично-теоретичної підготовки, необхідні для професійного становлення майбутніх учителів музичного мистецтва, та передбачає поєднання теоретичного матеріалу з практичними й слуховими завданнями.

Методичні рекомендації мають практичне спрямування та можуть використовуватися викладачами й здобувачами освіти мистецьких факультетів/відділень закладів вищої освіти під час проведення лекційних, практичних та індивідуальних занять, підготовки до аудиторної роботи й організації самостійної навчальної діяльності здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)».

© Чамахуд Д. В., Юрчук О. М.

© КЗВО «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
МЕТА І ЗАВДАННЯ ОК.....	6
ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОК ЗГІДНО ОПП.....	8
ОРГАНІЗАЦІЯ І ФОРМИ ЗАНЯТЬ ОК.....	11
Теми семінарських занять	12
Теми практичних занять	14
Самостійна робота.....	18
Індивідуальні завдання	21
ФОРМИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	26
Схема нарахування балів з освітнього компонента.....	28
Схема нарахування балів на практичних заняттях	31
Критерії оцінювання модульного/семестрового контролю	32
Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти.....	35
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	36

ВСТУП

Сучасний етап розвитку мистецької освіти в Україні висуває підвищені вимоги до професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, зокрема до рівня їхньої музично-теоретичної, слухацької, аналітичної та виконавської компетентності. У контексті реалізації освітньо-професійної програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти особливої актуальності набуває якісна організація освітніх компонентів, спрямованих на формування базових музично-теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для подальшої педагогічної діяльності. Одним із таких фундаментальних освітніх компонентів є «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо», що забезпечує становлення професійного слухового та інтонаційного мислення майбутнього педагога-музиканта.

Освітній компонент «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» є ключовою складовою професійної підготовки здобувачів освіти, оскільки спрямований на формування цілісної системи музичних умінь і навичок, що забезпечують розвиток мелодичного, гармонічного та ритмічного слуху, музичної пам'яті й інтонаційного мислення. Особлива увага в процесі опанування курсу приділяється засвоєнню інтонаційних моделей, основних елементів музичної мови та музичної форми, набуттю практичних навичок чистого інтонування, сольфеджування музичних прикладів різного рівня складності, слухового аналізу та запису музичного диктанту.

Важливою складовою освітнього процесу є інтеграція знань і вмінь з теорії музики, виконавської та педагогічної практики. У межах вивчення освітнього компонента здобувачі освіти не лише опановують теоретичні засади музичної грамоти, а й формують здатність до глибокого слухового осмислення музичного матеріалу, розвитку аналітичного й творчого підходу до роботи з ним. Такий підхід сприяє усвідомленню взаємозв'язку між слуховими уявленнями, нотним записом і практичним музикуванням, що є необхідним для майбутньої професійної діяльності вчителя музичного мистецтва.

Методичні рекомендації щодо проведення освітнього компонента «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» розроблено з урахуванням вимог освітньо-професійної програми, програмних результатів навчання та компетентнісного підходу до підготовки майбутніх фахівців. Вони орієнтовані на поєднання різних форм організації навчання: лекційних, практичних, індивідуальних занять і самостійної роботи здобувачів освіти. Така структура дозволяє забезпечити поступовість і системність засвоєння навчального матеріалу, диференціацію завдань відповідно до рівня підготовки студентів і створення умов для індивідуальної освітньої траєкторії.

Запропоновані методичні рекомендації містять визначені мету й завдання освітнього компонента, програмні компетентності згідно з освітньо-професійною програмою, критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, а також перелік рекомендованих підручників і навчально-методичної літератури. Це сприяє прозорості освітнього процесу, формуванню відповідального ставлення студентів до навчання та розвитку навичок самоорганізації й самоконтролю.

Методичні рекомендації мають навчально-методичне спрямування і можуть бути використані викладачами та здобувачами освіти мистецьких факультетів/відділень закладів вищої освіти під час викладання освітнього компонента «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо», підготовки до аудиторних занять, організації самостійної та індивідуальної роботи, а також у подальшій професійній педагогічній діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ОК

В системі професійної практичної підготовки фахівців освітній компонент «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» є однією з базових і фундаментальних складових формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Його вивчення забезпечує цілісне поєднання теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для повноцінного слухового сприйняття, аналізу та інтерпретації музичного матеріалу, а також для подальшої педагогічної діяльності у закладах загальної середньої та мистецької освіти. Освітній компонент спрямований на розвиток музичного мислення здобувачів освіти, формування стійких слухових уявлень і здатності свідомо оперувати елементами музичної мови.

Вивчення освітнього компонента передбачає набуття й удосконалення практичних інтонаційних, слухових і творчих навичок, що становлять основу музично-теоретичної підготовки педагога-музиканта. У процесі опанування сольфеджіо студенти розвивають мелодичний, гармонічний і ритмічний слух, музичну пам'ять, інтонаційне мислення, а також здатність до слухового аналізу музичних творів різних стилів і жанрів. Особлива увага приділяється формуванню навичок чистого інтонування, точного відтворення ритмічних структур, усвідомленого сольфеджування та грамотного нотного запису музичного матеріалу.

Метою освітнього компонента «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» є розвиток музичних здібностей здобувачів освіти, зокрема мелодичного, ритмічного та гармонічного слуху, музичної пам'яті, формування інтонаційного мислення, а також набуття практичних інтонаційних, слухових і творчих навичок, необхідних для майбутньої музично-педагогічної діяльності в закладах загальної середньої та мистецької освіти.

Для досягнення поставленої мети в межах освітнього компонента передбачається реалізація таких **завдань**:

- розвиток мелодичного, гармонічного та ритмічного слуху, музичної пам'яті й інтонаційної чутливості здобувачів освіти;
- формування уявлень про ритмічні співвідношення музичних звуків, метроритмічні структури, ладо-тональні зв'язки, а також основні елементи музичної форми;
- розвиток навичок чистого інтонування вокальних вправ різного типу, сольфеджування нотних прикладів різної складності в різних тональностях і метрах;
- формування вмінь слухового аналізу елементів музичної мови (інтервалів, акордів, ладів, ритмічних формул, мелодичних зворотів);
- удосконалення навичок слухового сприйняття та нотного запису музичного матеріалу шляхом виконання музичних диктантів різних видів;
- розвиток творчих здібностей здобувачів освіти через елементарну імпровізацію, варіаційні завдання та створення власних музичних прикладів;
- формування здатності застосовувати набуті музично-теоретичні знання й практичні навички у виконавській та педагогічній діяльності;
- підготовка здобувачів освіти до професійної роботи з музичним матеріалом у процесі викладання музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти.

Реалізація зазначених мети й завдань освітнього компонента «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» сприяє формуванню цілісної системи професійних умінь майбутнього вчителя музичного мистецтва, розвитку його музичного світогляду, слухової культури та готовності до ефективної педагогічної діяльності.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОК ЗГІДНО ОПП

Освітній компонент «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системи програмних компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. Його реалізація забезпечує розвиток музично-слухових, інтонаційних, аналітичних і творчих умінь, що становлять основу музично-теоретичної та педагогічної підготовки фахівця відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)».

У процесі опанування освітнього компонента здобувачі освіти набувають здатності до свідомого слухового сприйняття й аналізу музичного матеріалу, оперування елементами музичної мови, точного інтонування та ритмічного відтворення музичних прикладів, а також застосування музично-теоретичних знань у виконавській і педагогічній практиці. Освітній компонент створює підґрунтя для інтеграції теоретичної підготовки з практичними навичками, необхідними для організації навчального процесу з музичного мистецтва у закладах загальної середньої та мистецької освіти.

Здобувачі освіти повинні оволодіти системою програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІК-1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК-6. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.

- ЗК-7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності і підприємливості, генерувати нові ідеї, виявляти розв'язувати професійні проблеми.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК-4. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти для проведення уроків та позакласних заходів з музичного мистецтва у закладах загальної середньої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.
- СК-10. Здатність використовувати музикознавчі, музично-педагогічні, культурологічні знання та сучасну термінологію для аналізу, інтерпретації й структурування навчального матеріалу з музичного мистецтва.
- СК-11. Здатність застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження для підвищення ефективності мистецько-педагогічної діяльності.
- СК-12. Здатність до перенесення системи фахових знань у площину навчального предмету «Музичне мистецтво» та інтегрованого курсу «Мистецтво».
- СК-13. Здатність виявляти музикальність, демонструвати виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентсько-хорові), інтерпретаційні, артистичні уміння вчителя музичного мистецтва.

Програмні результати навчання за ОПП:

- ПРН-1. Демонструвати академічні знання з музичного мистецтва, володіти методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти.
- ПРН-2. Володіти навичками усного й писемного ділового мовлення державною мовою, використовувати професійну термінологію в усіх видах освітньої та мистецько-педагогічної діяльності.

ПРН-3. Демонструвати вміння навчати здобувачів освіти державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН-9. Розуміти специфіку теоретичного та експериментального дослідження в музично-педагогічній діяльності вчителя.

Результати навчання за освітнім компонентом

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні:

знати:

- методику чистого інтонування вправ різного типу та складання конструктивних і художніх прикладів;
- специфіку елементів музичного мовлення та їх взаємодії з метою визначення їх на слух;
- технологію запису музичного диктанту та підбору гармонічного супроводу до мелодій;

вміти:

- чисто інтонувати та визначати на слух елементи музичної мови (лади та їх ступені, інтервали, акорди);
- читати з аркуша одно- та двоголосі нотні приклади середнього рівня складності;
- сприймати на слух логіку гармонічного розвитку в конструктивних вправах (цифровках) та художніх прикладах;
- записати музичний диктант;
- використовувати набуті навички в практичній діяльності – на заняттях з педагогічної практики та в майбутній музично-педагогічній діяльності.

ОРГАНІЗАЦІЯ І ФОРМИ ЗАНЯТЬ ОК

Вивчення освітнього компоненту «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» здійснюється упродовж I–VII семестрів і передбачає послідовне опанування 14 змістових модулів, що охоплюють 41 тему. Така структура забезпечує системність і поетапність формування музично-теоретичних знань та практичних умінь здобувачів освіти відповідно до логіки розвитку музичного слуху й інтонаційного мислення.

У процесі вивчення освітнього компоненту використовуються різні форми організації навчальної діяльності, спрямовані на поєднання теоретичної підготовки з активною практичною роботою. У межах кожного змістового модуля передбачено виконання таких видів навчальної діяльності:

- 1. Семінарські заняття**, під час яких здійснюється теоретичне осмислення основних понять музичної мови, аналіз нотного та звукового матеріалу, обговорення проблемних питань курсу.
- 2. Практичні заняття**, спрямовані на розвиток інтонаційних, слухових і ритмічних навичок, сольфеджування, виконання слухових вправ і запис музичних диктантів.
- 3. Самостійна робота**, що передбачає опрацювання навчально-методичних матеріалів, виконання інтонаційних і слухових вправ, підготовку до аудиторних занять та контрольних заходів.
- 4. Індивідуальні завдання**, спрямовані на врахування індивідуального рівня підготовки здобувачів освіти, розвиток їхніх творчих здібностей і закріплення практичних навичок.
- 5. Форми підсумкового контролю**, зокрема заліки та екзамени, які забезпечують оцінювання рівня сформованості знань, умінь і навичок відповідно до програмних результатів навчання.

Зазначені форми організації освітнього процесу забезпечують цілісність і ефективність музично-теоретичної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва та створюють умови для їхнього професійного зростання.

Теми семінарських занять

У межах вивчення освітнього компоненту «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» семінарські заняття спрямовані на поглиблення теоретичних знань здобувачів освіти, формування вмінь аналізувати елементи музичної мови, узагальнювати навчальний матеріал і застосовувати його в практичній діяльності. Тематика семінарських занять структурована відповідно до змістових модулів освітнього компоненту та відображає логіку поетапного опанування навчального матеріалу.

У поданій таблиці наведено перелік змістових модулів і тем семінарських занять, що забезпечують системність навчального процесу та узгодженість із програмними результатами навчання.

№ з/п	№ теми	Назва теми
<u>Змістовий модуль 1. ДІАТОНІКА. ІНТОНАЦІЙНЕ ТА СЛУХОВЕ ЗАСВОЄННЯ МАЖОРНОГО Й МІНОРНОГО ЛАДІВ, ПОШИРЕНИХ РОЗМІРІВ ТА ПРОСТИХ РИТМІЧНИХ ГРУП</u>		
1.	1-3	<i>Модульний контроль 1.</i> Інтонування мажорного і мінорного ладів. Засвоєння простих ритмічних груп. Визначення на слух
<u>Змістовий модуль 2. ІНТОНАЦІЙНЕ ТА СЛУХОВЕ ЗАСВОЄННЯ ШИРОКИХ ІНТЕРВАЛІВ ТА РИТМІЧНИХ ГРУП З 16-МИ</u>		
2.	4-6	<i>Модульний контроль 2.</i> Інтонування широких інтервалів. Засвоєння ритмічних груп з 16-ми. Визначення на слух
<u>Змістовий модуль 3. ІНТОНАЦІЙНЕ ТА СЛУХОВЕ ЗАСВОЄННЯ АКОРДІВ: ЗМ.5/3, D7. СИНКОПОВАНИЙ ТА ТРІОЛЬНИЙ РИТМИ. ПАРАЛЕЛЬНО-ЗМІННИЙ ЛАД</u>		
3.	7-9	<i>Модульний контроль 3.</i> Інтонування акордів. Засвоєння синкопованого та тріольного ритмів. Визначення на слух
<u>Змістовий модуль 4. ВИДИ МАЖОРУ. ТРИТОНИ У РІЗНИХ ЛАДАХ. ГАРМОНІЧНЕ ДВОГОЛОССЯ. РОЗМІР 6/8</u>		
4.	10-12	<i>Модульний контроль 4.</i> Інтонування видів мажору. Засвоєння розміру 6/8. Визначення на слух
<u>Змістовий модуль 5. ДВОГОЛОССЯ ПІДГОЛОСКОВО-ПОЛІФОНІЧНОГО СКЛАДУ. РОЗВИТОК РИТМІЧНОГО ТА</u>		

ГАРМОНІЧНОГО СЛУХУ		
5.	13-15	<i>Модульний контроль 5.</i> Інтонування вправ у двоголоссі
<u>Змістовий модуль 6. РОЗВИТОК ЛАДОВОГО СЛУХУ: ЛАДОВА АЛЬТЕРАЦІЯ. СЛУХОВЕ ЗАСВОЄННЯ СКЛАДЕНИХ ІНТЕРВАЛІВ</u>		
6.	16-18	<i>Модульний контроль 6.</i> Інтонування вправ з ладовою альтерацією. Визначення на слух
<u>Змістовий модуль 7. ІНТОНАЦІЙНЕ ТА СЛУХОВЕ ЗАСВОЄННЯ ХАРАКТЕРНИХ ІНТЕРВАЛІВ, ЗБ_{5/3}. ДВІЧІ-ГАРМОНІЧНИЙ ЛАД. ІМІТАЦІЙНЕ ДВОГОЛОССЯ</u>		
7.	19-21	<i>Модульний контроль 7.</i> Інтонування характерних інтервалів. Визначення на слух
<u>Змістовий модуль 8. РОЗВИТОК ЛАДОВОГО, ГАРМОНІЧНОГО ТА РИТМІЧНОГО СЛУХУ</u>		
8.	22-24	<i>Модульний контроль 8.</i> Інтонування складних ритмічних вправ. Визначення ритмів на слух
<u>Змістовий модуль 9. ОСОБЛИВІ ДІАТОНІЧНІ ТА БЕЗПІВТОНОВІ ЛАДИ. ТРИГОЛОССЯ</u>		
9.	25-27	<i>Модульний контроль 9.</i> Інтонування ладів народної музики та пентатоніки. Визначення на слух
<u>Змістовий модуль 10. УСКЛАДНЕННЯ АКОРДІВ ТА МЕТРО-РИТМУ У ВПРАВАХ</u>		
10.	28-30	<i>Модульний контроль 10.</i> Інтонування складних акордів. Визначення на слух
<u>Змістовий модуль 11. РОЗВИТОК ІНТЕРВАЛЬНОГО ТА ГАРМОНІЧНОГО СЛУХУ</u>		
11.	31-32	<i>Модульний контроль 11.</i> Інтонування вправ у 3-голоссі. Визначення на слух
<u>Змістовий модуль 12. МЕЛОДИЧНА МОДУЛЯЦІЯ. ОПРАЦЮВАННЯ СКЛАДНИХ РОЗМІРІВ ТА НОВИХ ГАРМОНІЧНИХ ЗАСОБІВ</u>		
12.	33-35	<i>Модульний контроль 12.</i> Інтонування вправ з мелодичною модуляцією. Визначення на слух
<u>Змістовий модуль 13. ХРОМАТИЗМ: ІНТОНАЦІЙНЕ ЗАСВОЄННЯ У РІЗНИХ МЕЛОДИЧНО-РИТМІЧНИХ УМОВАХ</u>		
13.	36-38	<i>Модульний контроль 13.</i> Інтонування вправ з хроматизмами. Визначення на слух
<u>Змістовий модуль 14. ГАРМОНІЧНЕ 4-ГОЛОССЯ: ОДНОТОНАЛЬНІ ВПРАВИ З ВІДХИЛЕННЯМИ</u>		
14.	39-41	<i>Модульний контроль 14.</i> Інтонування вправ у 4-голоссі. Визначення на слух

Теми практичних занять

Практичні заняття з освітнього компоненту «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» спрямовані на формування й удосконалення практичних музично-слухових, інтонаційних і аналітичних навичок здобувачів освіти, необхідних для їхньої майбутньої професійно-педагогічної діяльності. У процесі практичних занять реалізується поєднання теоретичних знань із безпосередньою слуховою та виконавською діяльністю, що забезпечує цілісність музично-теоретичної підготовки.

Тематика практичних занять структурована відповідно до змістових модулів освітнього компоненту та подана в логічній послідовності, що сприяє поетапному розвитку музичних здібностей здобувачів освіти і досягненню запланованих результатів навчання.

№ з/п	№ теми	Назва теми
Змістовий модуль 1. ДІАТОНІКА, ІНТОНАЦІЙНЕ ТА СЛУХОВЕ ЗАСВОЄННЯ МАЖОРНОГО Й МІНОРНОГО ЛАДІВ, ПОШИРЕНИХ РОЗМІРІВ ТА ПРОСТИХ РИТМІЧНИХ ГРУП		
1.	1	Мажорний тризвук. Інтервали: терція, квінта. Обернення мажорного тризвуку. Інтервал кварта.
2.	2	Інтонування трьох видів a-moll. Мінорний тризвук.
3.	3	Інтервали: секунда, терція, кварта, квінта. Затакт.
4.	3	Розмір 3/8.
5.	3	Паузи і ліга в мелодії.
Змістовий модуль 2. ІНТОНАЦІЙНЕ ТА СЛУХОВЕ ЗАСВОЄННЯ ШИРОКИХ ІНТЕРВАЛІВ ТА РИТМІЧНИХ ГРУП З 16-МИ		
6.	4	Секста в ладу: інтонаційні вправи.
7.	4	Секста від звука: інтонаційні вправи.
8.	5	Септима в ладу. Визначення на слух.
9.	5	Септима: інтонування від звука.
10.	6	Ритмічні групи дві 16-і і восьма, восьма і дві 16-ті.
Змістовий модуль 3. ІНТОНАЦІЙНЕ ТА СЛУХОВЕ ЗАСВОЄННЯ АКОРДІВ: ЗМ._{5/3}, D₇. СИНКОПОВАНИЙ ТА ТРІОЛЬНИЙ РИТМИ. ПАРАЛЕЛЬНО-ЗМІННИЙ ЛАД		
11.	7	Зменшений тризвук в ладу і від звука.

12.	7	Паралельно-змінний лад: інтонаційні, слухові вправи.
13.	8	D ₇ в ладу і від звука. Використання D ₇ в мелодії.
14.	8	Обернення D ₇ в інтонаційних, слухових вправах.
15.	9	Синкопа в розмірі 3/4.
16.	9	Тріоль у вправах різного типу.
Змістовий модуль 4. ВИДИ МАЖОРУ. ТРИТОНИ У РІЗНИХ ЛАДАХ. ГАРМОНІЧНЕ ДВОГОЛОССЯ. РОЗМІР 6/8		
17.	10	Гармонічний та мелодичний мажор. Тритони у гармонічному мажорі.
18.	10	Інтонаційні, слухові, творчі вправи з тритонами.
19.	11	Гармонічне двоголосся: інтонаційні, слухові вправи.
20.	11	Гармонічне двоголосся: сольфеджування прикладів.
21.	12	Дві 16-ті у розмірі 6/8.
22.	12	Восьма з крапкою і 16-та у розмірі 6/8.
Змістовий модуль 5. ДВОГОЛОССЯ ПІДГОЛОСКОВО-ПОЛІФОНІЧНОГО СКЛАДУ. РОЗВИТОК РИТМІЧНОГО ТА ГАРМОНІЧНОГО СЛУХУ		
23.	13	Аналіз та сольфеджування двоголосих прикладів підголосково-поліфонічного складу.
24.	13	Сольфеджування двоголосних прикладів за інструментом.
25.	14	Тріоль три 16-ті у ритмічних, інтонаційних та слухових вправах.
26.	14	Синкопа (шістнадцята і восьма з крапкою) та її різновиди.
27.	15	Інтонування гармонічних послідовностей із VII ₇ .
Змістовий модуль 6. РОЗВИТОК ЛАДОВОГО СЛУХУ: ЛАДОВА АЛЬТЕРАЦІЯ. СЛУХОВЕ ЗАСВОЄННЯ СКЛАДЕНИХ ІНТЕРВАЛІВ		
28.	16	Інтонування альтерації ступенів мажору і мінору.
29.	17	Опрацювання хроматичних секвенцій: D ₇ -Т, D _{6/5} -Т.
30.	17	Опрацювання хроматичних секвенцій: D _{4/3} -Т, D ₂ -Т.
31.	18	Складені інтервали в інтонаційних та слухових вправах.
32.	18	Складені інтервали в музичному диктанті.
Змістовий модуль 7. ІНТОНАЦІЙНЕ ТА СЛУХОВЕ ЗАСВОЄННЯ ХАРАКТЕРНИХ ІНТЕРВАЛІВ, ЗБ_{5/3}. ДВІЧІ-ГАРМОНІЧНИЙ ЛАД. ІМІТАЦІЙНЕ ДВОГОЛОССЯ		
33.	19	Характерні інтервали в музичному диктанті, творчих завданнях.
34.	20	Інтонаційні вправи у двічі-гармонічному ладу.
35.	21	Сольфеджування прикладів імітаційно-поліфонічного складу.
Змістовий модуль 8. РОЗВИТОК ЛАДОВОГО, ГАРМОНІЧНОГО ТА РИТМІЧНОГО СЛУХУ		
36.	22	Відхилення у музичних диктантах, творчих завданнях.
37.	23	Септакорди у діатонічних ладах. Діатонічна секвенція з

		септакордами.
38.	23	ММ ₇ та його обернення: інтонаційне та слухове опрацювання.
39.	24	Сольфеджування прикладів з метро-ритмічними складностями.
Змістовий модуль 9.		
ОСОБЛИВІ ДІАТОНІЧНІ ТА БЕЗПІВТОНОВІ ЛАДИ. ТРИГОЛОССЯ		
40.	25	Поєднання різних ладів у вправах для сольфеджування та музичних диктантів.
41.	26	Пентатоніка у слухових вправах: ладова вікторина, музичний диктант.
42.	27	Гармонічне 3-голосся в інтонаційних вправах.
Змістовий модуль 10.		
УСКЛАДНЕННЯ АКОРДІВ ТА МЕТРО-РИТМУ У ВПРАВАХ		
43.	28	Гармонічні послідовності з П ₇ : інтонування та слухання вправ.
44.	28	Обернення П ₇ в інтонаційних та слухових вправах.
45.	29	32-гі у ритмічних вправах. Ритмічний диктант.
46.	29	32-гі у прикладах для сольфеджування.
47.	30	Види септакордів: інтонаційні та слухові вправи.
48.	30	Сольфеджування прикладів у розмірах 5/8, 5/4. Запис диктанту (5/4).
Змістовий модуль 11.		
РОЗВИТОК ІНТЕРВАЛЬНОГО ТА ГАРМОНІЧНОГО СЛУХУ		
49.	31	Складені інтервали у музичних диктантах та творчих завданнях.
50.	32	Інтонування та слухове опрацювання гармонічних послідовностей із VII ₇ , II ₇ .
Змістовий модуль 12.		
МЕЛОДИЧНА МОДУЛЯЦІЯ. ОПРАЦЮВАННЯ СКЛАДНИХ РОЗМІРІВ ТА НОВИХ ГАРМОНІЧНИХ ЗАСОБІВ		
51.	33	Мелодична модуляція в сторону D і S: інтонаційні вправи, диктант.
52.	34	Музичні диктанти у розмірах 9/8, 12/8.
53.	34	Творчі завдання у розмірах 9/8, 12/8.
54.	35	DD та N ₆ у гармонічних послідовностях: інтонаційні та слухові вправи.
Змістовий модуль 13.		
ХРОМАТИЗМ: ІНТОНАЦІЙНЕ ЗАСВОЄННЯ У РІЗНИХ МЕЛОДИЧНО-РИТМІЧНИХ УМОВАХ		
55.	36	Прохідні та допоміжні хроматизми в мелодіях для сольфеджування та музичному диктанті.
56.	36	Хроматизми, взяті і покинуті стрибком, у мелодіях для сольфеджування та диктанті.
57.	37	Спів прикладів та запис диктанту з рухом по хроматичній гамі.
58.	37	Поєднання хроматичного руху з метро-ритмічними труднощами в мелодії.
59.	38	Хроматизація голосів у 2-голосих прикладах.
60.	38	Запис 2-голосих диктантів з хроматизацією 1-го голосу.

Змістовий модуль 14.
ГАРМОНІЧНЕ 4-ГОЛОССЯ: ОДНОТОНАЛЬНІ ВПРАВИ
З ВІДХИЛЕННЯМИ

61.	39	Інтенаційне та слухове засвоєння гармонічних послідовностей з альтерованими акордами D-групи.
62.	39	Інтенаційне та слухове засвоєння гармонічних послідовностей з альтерованими акордами S-групи.
63.	40	Сольфеджування 4-голосих українських народних пісень гармонічного складу.
64.	40	Гармонічне 4-голосся: вправи з різних збірників.
65.	41	Інтенаційне та слухове засвоєння гармонічних послідовностей з відхиленнями в сторону D.
66.	41	Інтенаційне та слухове засвоєння гармонічних послідовностей з відхиленнями в сторону S.

Самостійна робота

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовується на навчальних заняттях. Формами контролю є тести, контрольні роботи, індивідуальні завдання, індивідуальні проєкти (презентації з дослідженої проблеми), усні опитування, музичні вікторини.

Самостійна робота здобувачів освіти включає:

- підготовку до аудиторних занять (практичних, семінарських);
- виконання завдань з предметного модуля впродовж семестру;
- роботу над окремими темами предметного модуля, які згідно з робочою програмою винесені на самостійне опрацювання здобувачами освіти;
- підготовку до всіх видів підсумкового контролю, у тому числі до модульних робіт;
- виконання завдань, передбачених програмою практики.

Назва теми	Контрольні заходи
Тема 1. Діатоніка. Мажорний лад. Розміри 2/4, 3/4, 4/4	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 2. Мінорний лад та його різновиди	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 1-3.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 4. Секста: опрацювання інтервалу	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 5. Септима: опрацювання інтервалу	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 4-6.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 7. Зменшений тризвук. Паралельно-змінний лад	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 8. D ₇ в ладу і від звука. Використання D ₇ в мелодії	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 7-9.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 10. Тритони: інтонаційне та слухове засвоєння	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 11. Гармонічне двоголосся	Музичний диктант

Теми 10-12.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 13. Засвоєння підголосково-поліфонічного двоголосся	Інтонування за фортепіано
Тема 14. Інтонаційне та слухове засвоєння складних ритмічних груп	Інтонування за фортепіано
Теми 13-15.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 16. Альтерація ступенів мажору та мінору	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 17. Хроматична секвенція типу D ₇ -T	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 16-18.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 19. Характерні інтервали	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 20. Збільшений тризвук. Двічі-гармонічний лад	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 19-21.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 22. Внутрішньоладове відхилення	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 23. Септакорди	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 22-24.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 25. Особливі діатонічні лади	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 26. Пентатоніка у вправах різного типу	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 25-27.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 28. Опрацювання гарм. послідовностей із вивченими акордами (VI, II ₆ , II ₇)	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 29. Опрацювання ритмічних груп із 32-ми	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 28-30.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 31. Складені інтервали у вправах різного типу	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 32. Інтонування та визначення на слух гарм. послідовностей	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 31-32.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз

Тема 33. Мелодична модуляція в інтонаційних та слухових вправах	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 34. Розміри 9/8, 12/8	Ритмічні вправи
Тема 35. Опрацювання DD та N ₆ у вправах різного типу	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 33-35.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 36. Хроматизм в одноголосих вправах	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 37. Хроматична гама: інтонаційне, слухове засвоєння	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 36-38.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз
Тема 39. Гармонічні послідовності з альтерованими акордами	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Тема 40. Гармонічне 4-голосся в художніх зразках	Інтонування за фортепіано, слуховий аналіз
Теми 39-41.	МК, написання музичного диктанту, слуховий аналіз

Індивідуальні завдання

Складовою самостійної роботи здобувача освіти є виконання індивідуального завдання (ІЗ), спрямованого на поглиблення слухового досвіду, розвиток інтонаційно-аналітичного мислення та застосування теоретичних знань на практиці.

Підготовка ІЗ здійснюється на основі роботи з нотним і звуковим матеріалом, аналізу музичних структур, виконання сольфеджійних вправ та мікродиктантів, а також створення власних музичних завдань. Результатом виконання ІЗ є комплексна аналітично-практична робота, яка поєднує елементи слухового, аналітичного й творчого підходів до музичного матеріалу.

Мета виконання індивідуального завдання:

- закріпити теоретичні знання, отримані на заняттях з сольфеджіо;
- розвинути навички слухового аналізу інтервалів, акордів, мелодії та ритму;
- навчитися самостійно здійснювати інтонаційний і гармонічний аналіз коротких музичних фрагментів;
- сформувати вміння застосовувати набуті знання у практичній діяльності (спів, диктанти, елементарне гармонізування, імпровізація);
- удосконалити здатність презентувати результати власної музично-аналітичної роботи.

У процесі виконання індивідуального завдання здобувачі освіти повинні продемонструвати:

- правильне розуміння поставленого завдання та логіку його виконання;
- вміння працювати з нотними і аудіоджерелами (в тому числі використовуючи комп'ютерні програми або онлайн-ресурси для сольфеджування);
- здатність аналізувати та інтерпретувати музичний матеріал;
- вміння здійснювати слухову перевірку (самоконтроль точності інтонування й ритму);
- творчий підхід у виконанні практичної частини (власні варіанти інтонування, гармонізації чи ритмізації мелодій).

Форми індивідуальних завдань можуть включати:

- 1. Інтенаційно-аналітичне есе:** аналіз короткого музичного фрагмента (2–4 такти) із визначенням його ладової структури, ритмічних особливостей, інтонаційних опор.
- 2. Ритмічне дослідження:** створення і порівняння варіантів ритмічної організації заданої мелодії.
- 3. Написання та виконання музичного диктанту, створеного власноруч** (мелодія 4–8 тактів), з подальшим аналізом його ладо-інтонаційних і ритмічних особливостей.
- 4. Підготовка мультимедійної презентації** або відеоаналізу, що демонструє слухову й теоретичну роботу над обраним фрагментом.
- 5. Створення «інтонаційного щоденника»** – коротких нотаток власних слухових відкриттів (вправи, мелодичні моделі, інтервальні звороти, приклади з репертуару).

Вимоги до оформлення індивідуального завдання:

- 1.** Із подається у письмовій формі (у зошиті або у вигляді друкованого тексту, з нотними прикладами).
- 2.** Обсяг – 3–5 сторінок, із включенням нотних фрагментів, таблиць або графічних схем.
- 3.** Обов'язково додаються аудіо- або відеофрагменти (власне виконання або ілюстрації).
- 4.** Може бути представлено у формі **презентації** або **інтерактивного звіту**.
- 5.** Робота має бути структурована за схемою:
 - 1)** Тема завдання
 - 2)** Мета
 - 3)** Теоретичні відомості (коротко)
 - 4)** Практична частина (ноти, виконання, коментар)
 - 5)** Висновки
 - 6)** Список використаних джерел (за потреби).

Текст записується у таблицю (маршрутний лист), яка має такий вигляд:

Етапи презентації	Номер слайду
ВСТУП Представлення теми та виконавця Оголошення мети проекту	1
План роботи, розділи, з яких складається презентація Тривалість презентації	2
Основна частина (слайди з нотними та аудіоілюстраціями, що розкривають тему)	3
...	№
ПІДСУМОК	№+1
ВИСНОВОК	№+2

Обсяг доповіді відповідає виступу у звичному темпі мовлення впродовж 3-4 хвилин.

Вимоги до оформлення слайдів презентації:

Структурно обов'язковими слайдами вважаються:

I – Титульний слайд (тема та автор).

II – Зміст (план роботи, розділи, з яких складається презентація).

III – N – Сама презентація (слайди, що розкривають тему).

N +1 Підсумок (по пунктах перераховано ключові моменти (або висновки по розділах) дослідження).

N+ 2 – Висновок (загальний висновок з досліджуваної теми, перспективи).

Критерії оцінювання презентації-виступу

Критерії оцінювання	Кількість балів
Відповідність темі	1
Ясність і логіка, структурованість сформованих слайдів	1
Повнота викладу змісту заявленої теми	1
Стильова єдність презентаційного матеріалу	1
Використання оптимальних технологій в оформленні слайдів	1
ВСЬОГО БАЛІВ	5

Тематика, термін виконання і захисту ІЗ доводиться до відома здобувачів освіти не пізніше 3-го тижня від початку семестру.

ТЕМАТИКА ІЗ

1. Аналіз ладо-інтонаційної структури короткої народної мелодії (визначити лад, тональний центр, характерні інтонації, зробити висновки про жанрову належність).
2. Порівняльний аналіз двох варіантів однієї теми (у мажорі та мінорі).
3. Створення та гармонізація авторської мелодії в межах простої тональності (мелодія 4–8 тактів + письмова гармонізація тризвуками та оберненнями).
4. Інтонаційний словник твору українського композитора (відібрати характерні інтонації, побудувати «словник» основних мотивів, описати їхню роль у розвитку мелодії).
5. Мелодичні звороти українських народних пісень: слуховий аналіз і порівняння (виявити типові інтонаційні формули, охарактеризувати лад і ритміку).
6. Розбір і нотування короткого диктанту з аудіозапису (записати мелодію 4–8 тактів на слух, перевірити точність і проаналізувати інтонаційні труднощі).
7. Ритмічне моделювання заданої мелодії (змінити ритм без порушення ладового контуру; обґрунтувати виразний ефект отриманого варіанту).
8. Побудова інтонаційних моделей для розвитку слуху (створити серію 5 коротких вправ для тренування певного інтервалу або ритмічного малюнка).
9. Мотивно-інтонаційний аналіз фрагмента з класичного твору (наприклад: Моцарт, Бетховен; визначити інтонаційне ядро, варіаційні прийоми).
10. Характеристика інтервального складу мелодії з точки зору виразності (проаналізувати, які інтервали створюють напруження, кульмінацію, завершення).
11. Мелодія як основа імпровізації: створення 2 варіантів розвитку тем (змінити лад або метроритм, зберігаючи інтонаційну впізнаваність).

12. Розпізнавання модуляцій у невеликому музичному прикладі (визначити точки переходу, характерні гармонічні та мелодичні засоби).
13. Порівняльний аналіз інтонаційної мови української народної пісні та авторського твору на народну тему (наприклад: народна пісня «Ой у вишневому саду» і обробка Лисенка або Леонтовича).
14. Створення «інтонаційного щоденника» (3–5 слухових спостережень) (фіксація цікавих інтонацій із творів, які здобувач освіти слухає протягом семестру, з коротким описом і нотним записом).

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Згідно з п. 2.1. Положення про порядок оцінювання знань здобувачів освіти в умовах кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу оцінювання академічних досягнень здобувачів освіти здійснюється під час міжсесійного (поточного та модульного) та підсумкового контролю знань.

Поточний контроль здійснюється з метою оцінювання якості роботи здобувача освіти впродовж семестру під час проведення практичних, семінарських, індивідуальних занять, а також для перевірки якості самостійної роботи здобувачів освіти. Поточний контроль може проводитися у формі усного чи письмового опитування або експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях тощо, виступів здобувачів освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування тощо.

Модульний контроль знань здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт. Модульний контроль здійснюється на останньому в поточному змістовому модулі практичному занятті.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі у формі **екзамену** за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає три питання (письмово та усно). Екзамен передбачає відповіді на питання, в яких здобувачі освіти повинні продемонструвати знання та сформулювати на їх основі розуміння проблематики курсу, а також отримані компетентності.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою з таким розподілом балів: 70 балів – поточний контроль, 30 балів – проміжний (модульний) контроль, який анулюється, коли здобувач освіти іде на підсумковий (семестровий) контроль (30 балів). Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента за результатами поточного та

модульного контролю становить **не менше 60 балів**, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента.

Остаточною оцінкою з освітнього компонента за семестр, яка вноситься до екзаменаційної відомості, є підсумкова оцінка, що складається з балів міжсесійного та підсумкового контролю.

Схема нарахування балів з освітнього компонента

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Поточний контроль	<p>Робота на практичних заняттях:</p> <ul style="list-style-type: none"> – написання музичних диктантів; – усне опитування, вирішення практичних завдань; – слуховий аналіз; – інтонування. 	<p>Максимальна кількість балів за кожне практичне завдання – 5 балів</p>
	<p><i>За роботу на практичних заняттях здобувач максимально може отримати за семестр 30 балів</i></p>	
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота / Індивідуальне завдання</p> <p style="text-align: center;">I семестр:</p> <p>Тема 1. Діатоніка. Мажорний лад. Розміри 2/4, 3/4, 4/4.</p> <p>Тема 2. Мінорний лад та його різновиди.</p> <p>Тема 3. Розвиток інтервального та ритмічного слуху.</p> <p>Тема 4. Секста: опрацювання інтервалу.</p> <p>Тема 5. Септима: опрацювання інтервалу.</p> <p>Тема 6. Ритмічні групи з 16-ми у вивчених розмірах.</p> <p style="text-align: center;">II семестр</p> <p>Тема 7. Зменшений тризвук. Паралельно-змінний лад.</p> <p>Тема 8. D₇ в ладу і від звука. Використання D₇ в мелодії.</p> <p>Тема 9. Синкопа і тріоль (прості види).</p> <p>Тема 10. Тритони: інтонаційне та слухове засвоєння.</p> <p>Тема 11. Гармонічне двоголосся.</p> <p>Тема 12. Розмір 6/8.</p> <p style="text-align: center;">III семестр</p> <p>Тема 13. Засвоєння підголосково-поліфонічного 2-голосся.</p> <p>Тема 14. Інтонаційне та слухове засвоєння складних ритмічних груп.</p> <p>Тема 15. Септакорд VII ступеня в мажорі та мінорі.</p> <p>Тема 16. Альтерація ступенів мажору та мінору.</p> <p>Тема 17. Хроматична секвенція типу D₇-T.</p> <p>Тема 18. Складені інтервали.</p>	<p>Максимальна кількість балів за кожну самостійну роботу чи індивідуальне завдання – 5 балів</p>

	<p style="text-align: center;">IV семестр</p> <p>Тема 19. Характерні інтервали. Тема 20. Збільшений тризвук. Двічі-гармонічний лад. Тема 21. Імітаційне 2-голосся. Тема 22. Внутрішньоладове відхилення. Тема 23. Септакорди. Тема 24. Метро-ритмічні складності.</p> <p style="text-align: center;">V семестр</p> <p>Тема 25. Особливі діатонічні лади. Тема 26. Пентатоніка у вправах різного типу. Тема 27. Гармонічне 3-голосся. Тема 28. Опрацювання гармонічних послідовностей із вивченими акордами (VI, II₆, II₇). Тема 29. Опрацювання ритмічних груп із 32-ми. Тема 30. Інтоніційне та слухове засвоєння септакордів. Розміри 5/4, 5/8.</p> <p style="text-align: center;">VI семестр</p> <p>Тема 31. Складені інтервали у вправах різного типу. Тема 32. Інтонування та визначення на слух гармонічних послідовностей. Тема 33. Мелодична модуляція в інтонаційних та слухових вправах Тема 34. Розміри 9/8, 12/8. Тема 35. Опрацювання DD та N₆ у вправах різного типу.</p> <p style="text-align: center;">VII семестр</p> <p>Тема 36. Хроматизм в одноголосих вправах. Тема 37. Хроматична гама: інтонаційне, слухове засвоєння Тема 38. Хроматизми у 2-3-голосих вправах. Тема 39. Гармонічні послідовності з альтерованими акордами. Тема 40. Гармонічне 4-голосся в художніх зразках. Тема 41. Відхилення в 4-голосих прикладах.</p> <p><i>За результатами виконання завдань СР здобувач максимально може отримати за семестр 40 балів</i></p>	
Модульний контроль	Модульний контроль 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13	Максимальна кількість – 15 балів
	Модульний контроль 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14	Максимальна кількість – 15 балів

Додаткові бали	Участь у наукових студентських конференціях.	Максимальна кількість – 7 балів
	<i>(Згідно з п.4.9. Положення про порядок оцінювання знань здобувачів освіти в умовах кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу у КЗВО «ЛПК» ВОР)</i>	
<p>Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента за результатами поточного та модульного контролю становить не менше 60 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента.</p> <p>Якщо здобувач освіти вирішив підвищити свою успішність на диференційованому заліку, то бали, набрані здобувачем освіти за результатами модульного контролю, анулюються.</p> <p>В шкалі оцінювання здійснено розподіл 100 балів: 70 – поточний контроль, 30 – проміжний (модульний) контроль, який анулюється, коли здобувач освіти іде на підсумковий контроль (екзамен) (30 балів).</p>		
Підсумковий контроль (екзамен)	Екзамен проходить усно і письмово	Максимальна кількість балів – 30

Схема нарахування балів на практичних заняттях

Бал	Критерії оцінювання знань здобувача освіти на практичних заняттях		
	<i>Характер пізнавальної діяльності</i>	<i>Структура відповіді</i>	<i>Характер відповіді</i>
Мінімальна кількість – 1-2	Репродуктивне відтворення начального матеріалу у вигляді доповнення до відповіді здобувачів освіти	Зачитує виклад матеріалу за лекцією	Відповідь ситуативно усвідомлена
Нижче середньої – 3	Репродукція основних понять, категорій, принципів і закономірностей. Роз'яснення переважної кількості позицій	Зачитує визначення за лекцією (або з словника). Зачитує виклад матеріалу за лекцією та підручниками.	Відповідь усвідомлена, з наведенням власних прикладів
Вище середньої – 4	Наведення власних прикладів щодо застосування розкритих проблем	Чітка структурована відповідь за попередньо підготовленим планом та детальним описом його позицій, використання додаткових джерел	Повне та ґрунтовне висвітлення проблеми, узагальнення, викладеного у вигляді чіткого переліку позицій
Максимальна кількість – 5	Представлення власної моделі, схеми, віртуального проекту тощо	Власний мотивований, обґрунтований та відмінний від традиційного варіант відповіді	Повне та ґрунтовне висвітлення проблеми із застосуванням нетрадиційних форм викладу

Критерії оцінювання модульного/семестрового контролю

Питання визначені за трьома рівнями.

Перший рівень – репродуктивний.

Вимагає від здобувача освіти володіння базовими навичками слухового сприйняття, знання основних теоретичних понять та уміння застосовувати їх у найпростіших сольфеджійних вправах.

Відповіді оцінюються максимальною кількістю – 4 бали.

Приблизні завдання:

1. Визначення на слух інтервалів, тризвуків, простих ритмічних фігур.
2. Визначення ладу, тоніки та метроритмічної організації короткого музичного уривку.
3. Виконання нескладної мелодії з нот (1–2 рядки) у знайомій тональності.
4. Відтворення заданого ритмічного рисунка шляхом плескання або проговорювання.

Оцінюється:

- точність слухового визначення елементів;
- чистота інтонування;
- правильність визначення метроритму та ладу;
- уважність і здатність до слухового аналізу.

Другий рівень – репродуктивно-творчий.

Потребує від здобувача самостійного застосування знань у практичних і аналітичних ситуаціях, а також вміння поєднувати слухову, нотну та теоретичну діяльність.

Відповіді оцінюються максимальною кількістю – 5 балів.

Приблизні завдання:

1. Запис короткого мелодичного диктанту (4–8 тактів) із правильним визначенням тональності та ритмічного малюнку.
2. Виконання або спів прочитаної з листа мелодії середнього рівня складності з точною інтонацією.

3. Письмовий або усний аналіз прослуханого уривку: лад, модуляції, метр, основні гармонічні функції.
4. Порівняння двох коротких мелодій за ладовими, інтервальними й ритмічними особливостями.
5. Створення власного варіанту короткої мелодії на основі заданого мотиву.

Оцінюється:

- точність нотного запису диктанту;
- вміння аналізувати інтонаційно-гармонічну структуру;
- здатність зберігати чистоту інтонування;
- самостійність мислення при виконанні завдання.

Третій рівень – творчо-пошуковий.

Передбачає комплексне застосування набутих знань і навичок у творчих аналітичних завданнях, що вимагають глибокого слухового, інтонаційного та гармонічного мислення.

Максимальна кількість балів – 6 балів.

Приблизні завдання:

1. Побудова інтонаційно-ритмічної вправи для розвитку певного виду слуху (інтервального, гармонічного, ритмічного).
2. Слуховий аналіз і нотування уривку поліфонічного або багатоголосного характеру.
3. Виконання власного міні-проєкту – запис або демонстрація сольфеджійної роботи (диктант, спів з листа, гармонізація) з усним самоаналізом.

Оцінюється:

- глибина музичного мислення та самостійність рішень;
- уміння обґрунтувати вибір інтонаційних і гармонічних засобів;
- виразність і точність виконання;
- творчий підхід і здатність до інтерпретації музичного матеріалу.

Вид завдання	Бали	Критерії оцінки
Перший рівень	4	Здобувач освіти вільно володіє слуховим матеріалом, точно визначає лад, тональність, інтервали, ритмічний малюнок; чисто інтонує та правильно виконує елементарні сольфеджійні вправи. Відповіді чіткі, логічні, обґрунтовані.
	2-3	Здобувач освіти загалом володіє матеріалом; допускає незначні неточності при визначенні тональності або інтервалів, однак зберігає логіку слухового аналізу. Інтонування в основному чисте, відповіді зрозумілі.
	0-1	Здобувач освіти частково володіє матеріалом; допускає помилки у визначенні ладу чи ритму, неточності в інтонуванні; потребує допомоги викладача.
Другий рівень	5	Здобувач освіти впевнено виконує слухові й письмові завдання, самостійно записує мелодичний диктант або гармонічну послідовність із мінімальними неточностями. Демонструє вміння аналізувати лад, метроритм, форму; інтонування точне, виконання виразне.
	4	Здобувач освіти правильно виконує основні частини завдання; незначні похибки в нотному записі чи ритмі не впливають на цілісність роботи. Аналіз логічний, але без глибоких узагальнень.
	3	Здобувач освіти виконує завдання з помилками у ритмі, ладі чи гармонії, але розуміє основну послідовність; самостійність часткова, потребує підказок викладача.
	0-2	Відповіді поверхневі; слухові або нотні завдання виконані з численними помилками, бракує аналітичного мислення; знання фрагментарні.
Третій рівень	6	Здобувач освіти демонструє високий рівень слухового й музично-логічного мислення, створює власні музичні фрагменти або гармонізації з виразною інтонаційною логікою. Вільно користується теоретичними поняттями, аргументує рішення, творчо підходить до завдання.
	5	Здобувач освіти виявляє добрий рівень самостійності та творчості, хоча допускає окремі неточності у гармонізації чи аналітичних висновках. Робота послідовна, змістовна, відповідає темі.
	4	Здобувач освіти виконує завдання переважно репродуктивно, з елементами творчості; логіка мислення правильна, проте висновки поверхові або неповні.
	0-3	Відповіді непослідовні, завдання виконано формально. Недостатній рівень самостійності, обмежене володіння слуховими навичками.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

I – VII семестри

ЗМ-1 / ЗМ-3 / ЗМ-5 / ЗМ-7 / ЗМ-9 / ЗМ-11 / ЗМ-13 (50 балів)					ЗМ-2 / ЗМ-4 / ЗМ-6 / ЗМ-8 / ЗМ-10 / ЗМ-12 / ЗМ-14 (50 балів)					(ПК+СР+МК) / Підсумковий контроль	
T ₁ /	T ₂ /	T ₃ /	СР/ІЗ (T ₁ -T ₃)	МК-1/	T ₄ /	T ₅ /	T ₆ /	СР/ІЗ (T ₄ - T ₆)	МК-2/		
T ₇ /	T ₈ /	T ₉ /		МК-3/	T ₁₀ /	T ₁₁ /	T ₁₂ /		МК-4/		
T ₁₃ /	T ₁₄ /	T ₁₅ /	МК-5/	T ₁₆ /	T ₁₇ /	T ₁₈ /	МК-6/				
T ₁₉ /	T ₂₀ /	T ₂₁ /	МК-7/	T ₂₂ /	T ₂₃ /	T ₂₄ /	МК-8/				
T ₂₅ /	T ₂₆ /	T ₂₇ /	МК-9/	T ₂₈ /	T ₂₉ /	T ₃₀ /	МК-10/				
T ₃₁ /	T ₃₂ /	T ₃₈	МК-11/	T ₃₃ /	T ₃₄ /	T ₃₅ /	МК-11/				
T ₃₆	T ₃₇		МК-13	T ₃₉	T ₄₀	T ₄₁	МК-13				
П	П	П		С	П	П	П		С		
5	5	5	20	15	5	5	5	20	15		100

Умовні позначення: С – семінарське заняття, П – практичне заняття, СР – самостійна робота, ІЗ – індивідуальне завдання, МК – модульний контроль, Е – екзамен, З – диференційований залік, ПК – поточний контроль.

В шкалі оцінювання здійснено розподіл 100 балів:

70 – поточний контроль,

30 – модульний контроль, який анулюється, коли здобувач освіти іде на диференційований залік (30 балів).

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною системою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

А. Музикознавча література:

1. Антків М., Міщук І. Двоголосні диктанти. Для учнів старших класів виконавських відділів спеціалізованих музичних шкіл та студентів музичних училищ. Львів : «Сполом»: 2018. 87 с.
2. Афоніна О. Сольфеджіо : навчальний посібник. Київ : Мелосвіт, 2022. 88 с.
3. Барська З. М. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики: хрестоматія. Ч. 1. Одноголосся. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2017. 80 с.
4. Барська З. М. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики: хрестоматія. Ч. 2. Багатоголосся. Доповнене та перероблене. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2024. 120 с.
5. Диктанти на матеріалі музики Миколи Лисенка / авт.-укл. Дар'я Романець. Вінниця : Нова Книга, 2016. 76 с.
6. Драгомиров П. Сольфеджіо. Харків : Фактор, 2015. 64 с.
7. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських народних пісень. Київ : Музична Україна, 2017. 112 с.
8. Побережна Г. І., Щериця Т. В. Українська народна пісня. Навчальний посібник з сольфеджіо. Київ : Вища школа, 2016. 190 с.
9. Смаглій Г. Сольфеджіо, ч.6. Харків: Факт, 2019.
10. Фоменко Л. Сольфеджіо: навч. посіб. 2 вид. Київ, 2018. 84 с.
11. Чамахуд Д., Белова З., Грек О. Навчальний посібник з музичної грамоти і сольфеджіо для учнів 2 класу мистецьких шкіл. Луцьк, 2021. 150 с.
12. Чамахуд Д. В. Ораторія Якова Яциневича «Скорбна Мати» на текст Павла Тичини: жанрово-стильові особливості твору. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвузівський зб. наук. праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 88. Том 2. С. 173–187. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/88-2-25>

13. Чамахуд Д. В. Хорові твори *a cappella* Якова Яциневича на вірші українських поетів: стилеві тенденції та особливості композиторської мови. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвузівський зб. наук. праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 76. Том 2. С. 106–119. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/76-2-18>

Б. Нотна література:

1. Збірники вправ і диктантів із сольфеджіо.
2. Хрестоматії з музичної грамоти та теорії музики.
3. Збірники інтервальних, ритмічних та гармонічних вправ.
4. Збірники вокально-хорових та інструментальних творів для слухового аналізу.
5. Клавіри та партитури зразків класичної й сучасної музики для інтонаційно-слухових вправ.
6. Збірники народних пісень для сольфеджіо.
7. Навчальні хрестоматії з музичних диктантів різних рівнів складності.
8. Антології камерно-вокальної та інструментальної музики для аналізу.

Допоміжна:

1. Брилін Б. Естрадно-джазове сольфеджіо: навчально-методичний посібник для студентів мистецьких спеціальностей. Вінниця : ВДПУ, 2021. 120 с.
2. Буравчук А. Сольфеджіо (для всіх класів): навчальний посібник для початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання). Київ : Мелосвіт, 2015. 120 с.
3. Круглий М. Сольфеджіо. Посібник для старших класів музичних шкіл і шкіл мистецтв. Київ : Балка-Бук, 2016. 160 с.
4. Серова О. Сольфеджіо: робочий зошит до практичних занять для здобувачів II курсу освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Київ : НАКККіМ, 2021. 68 с.
5. Татаурова Л. Сольфеджіо 1-8 класи (8-річний курс). Київ : Музична Україна, 2024. 64 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://pidruchniki.ws/> – Бібліотека українських підручників
2. <http://www.europeana.eu/portal> – Європейська цифрова бібліотека
3. <http://www.twirpx.com/files/art/music> – Музичне мистецтво – все для студента
4. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського